

TUKEA JA NEUVONTAA RIKOSPROSESSISSA SEKSUAALIRIKOKSEN UHRILLE

Rikosuhripäivystyksen oppaita ● 1 (Päivitetty 3.1.2023) RIKUn esitteet ja oppaat: riku.fi/oppaat

SEKSUAALIRIKOS

- Seksuaalirikokset (ennen 1.1.2023 kuten raiskaus, pakottaminen seksuaaliseen tekoon ja lapsen hyväksikäyttö) 1.1.2023 alkaen esimerkiksi raiskaus, seksuaalinen kajoaminen, lapsenraiskaus ja seksuaalinen kajoaminen lapseen.
 - Jos poliisi saa tiedon rikoksesta, se voidaan tutkia ja syyttäjä voi viedä asian tuomioistuimen käsiteltäväksi. Poliisi voi käynnistää esitutinnan myös muuten kuin uhrin omasta ilmoituksesta.
 - Sinulla on oikeus saada maksuton oikeudenkäyntiavustaja. Tähän eivät vaikuta tulot ja varallisuus. Voit saada valtion varoista maksettavan oikeudenkäyntiavustajan jo esitutkintavaiheessa, vaikka myöhemmin kävisi ilmi, että asiaa ei käsitellä oikeudessa. Riittää, että ilmoitat poliisikuulustelussa vaativasi vahingonkorvausta. Oikeudenkäyntiavustaja auttaa sinua korvausten määrittelyssä ja on mukana myös mahdollisessa oikeudenkäynnissä, mikäli syyttäjä päättää nostaa syytteen. RIKUssa voidaan auttaa sinua hankkimaan oikeudenkäyntiavustaja.
- Mene lääkäriin mahdollisimman pian, jotta saat tarvittavan hoidon ja tutkimukset.
- Lääkärinlausunto on tärkeä mahdollisessa oikeudenkäynnissä. Poliisi tilaa sen luvallasi.
- Säästä kaikki mahdolliset todisteet.
- Alle 18-vuotiaasta uhrista tehdään ilmoitus poliisille sekä lastensuojelulle.

RIKOSILMOITUS

- Mitä nopeammin teet rikosilmoituksen, sitä helpompaa poliisin on selvittää rikos.
- Voit tehdä sen millä tahansa poliisiasemalla tai verkossa osoitteessa poliisi.fi.
- Voit kysyä RIKUsta maksutonta tukihenkilöä mukaan ilmoituksen tekemiseen ja poliisin kuulusteluun esitutkinnassa.
- Voit halutessasi pyytää erillistä rauhallista tilaa ilmoituksen tekemiseen.
- Tehdystä rikosilmoituksesta on oikeus saada kirjallinen vahvistus.
- Esitutkinta voi alkaa vain rikosilmoituksen perusteella.
- Poliisi tekee ratkaisun esitutinnan aloittamisesta.

RIKUSTA VOIT KYSYÄ TUKIHENKILÖÄ

mukaan rikosilmoituksen tekemiseen, esitutkintaan, oikeudenkäyntiin tai muihin tarvittaviin tilanteisiin.

Sinulla on lisäksi oikeus

- jättää rikosilmoitus ymmärtämälläsi kielellä
- olennaisten asiakirjojen käännöksiin
- tulkkaukseen poliisin kuulusteluissa ja oikeudenkäynnissä
- saada tieto vangin vapautumisesta joissain tilanteissa.

ESITUTKINTA

- On hyvä kertoa poliisille kaikki mitä tapahtumista tiedät. Silloin on puhuttava totta.
- Poliisi saattaa arvioida kanssasi erityisen suojelun tarvetta (esimerkiksi kuulustelutila ja oikeudenkäyntijärjestelyt niin, ettei sinulle tule ylimääräistä kärsimystä rikosprosessin menettelyistä).
- Alle 18-vuotiaan kuulustelu saatetaan videoida. Joissakin tapauksissa myös yli 18-vuotiaan kuulustelu voidaan videoida.
- Esitutkinnassa poliisi kysyy sinulta, vaaditko vahingonkorvauksia. Vaikka vaatisit, varsinaisen summan voit ilmoittaa myöhemmin keskusteltuasi oikeudenkäyntiavustajan kanssa.
- Voit varmistaa, että yhteystietojasi ei luovuteta rikoksesta epäillylle.
- Saat maksutta jäljennöksen esitutkintapöytäkirjasta sen valmistuttua.
- Jos esitutkinnan perusteella voidaan epäillä jotain henkilöä rikoksesta, asian käsittely siirtyy syyteharkintaan.

OIKEUDENKÄYNTI

- Mikäli syyttäjä syyttää rikoksesta epäiltyä, saat kärjäoikeudelta kutsun oikeudenkäyntiin. Kutsua on noudatettava. Sinulla on oltava erityinen syy poisjäämiseen – esimerkiksi lääkärintodistus saapumisen estävästä sairaudesta.
- Oikeudenkäynti järjestetään paikkakunnalla, jossa rikos on tapahtunut.
- On mahdollista, että alle 18-vuotiasta ei kutsuta oikeudenkäyntiin. Tällöin voidaan katsoa aiemmin videoitu kuulustelu.
- RIKUsta voit saada maksuttoman tukihenkilön mukaasi oikeudenkäyntiin.
- Oikeudenkäyntiavustajasi on mukana oikeudenkäynnissä ja esittää vahingonkorvausvaatimuksesi.
- Sinun tehtäväsi on kertoa totuudenmukaisesti tapahtuneesta.
- Voit pyytää erityisjärjestelyjä (esimerkiksi sermi) välttyäksesi kohtaamasta rikoksesta syytettyä. RIKUn tukihenkilö tai oikeudenkäyntiavustajasi voi auttaa siinä.
- Oikeudenkäynti voidaan käydä osittain tai kokonaan suljetuin ovin, jolloin ylimääräiset ihmiset poistetaan istuntosalista. Avustajasi voi myös pyytää henkilöllisyytesi salaamista.
- Tuomio saatetaan ilmoittaa samana päivänä tai muuna ilmoitettuna ajankohtana.
- Tuomiosta voi valittaa hovioikeuteen. Oikeudenkäyntiavustajasi auttaa sinua valituksen laatimisessa.

PYYDÄ APUA.

RIKU TUKEE RIKOSPROSESSIN KAIKISSA VAIHEISSA.

Rikosuhripäivystys (RIKU) auttaa sinua kaikissa eri vaiheissa. Yhdessä voimme etsiä sinulle omalta paikkakunnaltasi myös muuta tärkeää tukea, kuten kriisi- ja oikeusapua.

RIKOSUHRIPÄIVYSTYS 116 006

Juristin puhelinneuvonta 0800 161 177
RIKUchat (riku.fi/chat)

  /rikosuhripaivystys @rikosuhrin riku.fi

RIKU

RIKOSUHRIPÄIVYSTYS
BROTTSOFFERJOURNEN

Toimintaa tukee:

 OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIÖ

Esite on laadittu yhteistyössä THL:n kanssa.

RIKU palvelee maksuttomasti koko maassa – verkossa, puhelimesta, 7 aluetuomiossa ja 31 palvelupisteessä.

Kaikki palvelut ja yhteystiedot riku.fi

